

## POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk

w sprawie z powództwa B. C. i T. C.  
przeciwko A. C. i W. W.  
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 29 maja 2021 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego W. W.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 15 stycznia 2020 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1) odrzuca skargę kasacyjną;**
- 2) zasądza od pozwanego W. W. solidarnie na rzecz powodów B. C. i T. C. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym.**

### UZASADNIENIE

Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania

przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które - zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. - będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W skardze kasacyjnej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 15 stycznia 2020 r. pozwany W.W. oparł wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.

Zgodnie z ugruntowanym w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądem, za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. uznaje się zagadnienie nowe i dotychczas niewyjaśnione. Zagadnienie to musi mieć charakter istotny i być zagadnieniem ściśle jurydycznym, tj. dającym się przedstawić w sposób syntetyczny i oderwany od kontrowersji dotyczących ustaleń faktycznych lub oceny dowodów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 2008 r., III CSK 285/08, ICBSN 2009, nr 4, s. 48). Chodzi przy tym o zagadnienie o charakterze abstrakcyjnym, którego wyjaśnienie przyczyni się do rozwoju jurysprudencji, a jego rozstrzygnięcie będzie miało znaczenie nie tylko dla oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także dla innych podobnych spraw. Z tej przyczyny przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa.

Ponadto wynikająca z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. przesłanka przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania przedstawienia przez skarżącego powiązania merytorycznego pomiędzy kreowanym zagadnieniem prawnym a rozstrzygnięciem przyjętym przez Sąd drugiej instancji. Przedstawione zagadnienie prawne powinno być zatem determinowane rozstrzygnięciem wyrażonym w zaskarżonym orzeczeniu i argumentami prawnymi przytoczonymi przez sąd drugiej na jego uzasadnienie w ramach poczynionych ustaleń faktycznych. Chodzi tu zatem o zagadnienie

prawne, które - poza wymiarem ogólnym - ma również znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, w której wnoszona jest skarga kasacyjna.

Opisane powyżej założenia konstrukcyjne przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania związanej z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) muszą uwzględniać specyfikę skargi kasacyjnej jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia i wynikające z k.p.c. ograniczenia zakresu kompetencji kontrolnych Sądu Najwyższego. Wiąże się to m.in. z uznaniem, że istotnym zagadnieniem prawnym (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) nie mogą być te zagadnienia problemowe, których istota (wyartykułowana w sposób bezpośredni lub pośredni w treści wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania) opiera się na kwestionowaniu ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd drugiej instancji. Zgodnie bowiem z art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c., podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi poczynionymi w sprawie przez Sąd drugiej instancji (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.). Postępowanie kasacyjne nie służy zatem modyfikacji kontekstu faktycznego stanowiącego kanwę dla wydania orzeczenia przez Sąd drugiej instancji. W konsekwencji wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej lub podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty, które zmierzają do zakwestionowania okoliczności faktycznych sprawy, należy uznać za wadliwe ze względu na brzmienie art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c., co z kolei skutkuje tym, że pozostają one poza zakresem kompetencji kontrolnych realizowanych przez Sąd Najwyższy w ramach przedsądu, a gdy wadliwość dotyczy zarzutów kasacyjnych w ramach merytorycznego rozpoznawania tego środka zaskarżenia.

Pozwany istotne zagadnienie prawne (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) sprowadza do pytania, „czy sąd może, wbrew dowodom zgromadzonym w sprawie, arbitralnie decydować, czy wierzyciel wskazał na którą należność zachowuje należne mu świadczenie oraz, że dla wierzyciela wierzytelnością najstarszą z wymagalnych jest kwota główna, a nie odsetki, albowiem taka interpretacja prowadzi do pokrzywdzenia wierzyciela”. Taka konstrukcja pytania w swej istocie sprowadza się do polemiki z ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez Sąd drugiej instancji, a tym samym narusza ograniczenia wynikające z art. 393<sup>3</sup> § 3 k.p.c. To samo

dotyczy zarzutów podniesionych w skardze kasacyjnej, które w swej istocie zakładają kwestionowanie oceny dowodów i dokonanych na tej podstawie ustaleń faktycznych Sądu drugiej instancji stanowiącego podstawę wydania zaskarżonego wyroku. Uzasadnia to odrzucenie skargi kasacyjnej jako opartej na niedopuszczalnych zarzutach. Obejmuje to także taką sytuację, w której dopuszczalne nawet zarzuty naruszenia prawa procesowego czy materialnego w istocie zmierzają do obejścia zakazu przewidzianego w art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odrzucił skargę kasacyjną na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 1 k.p.c. W przedmiocie kosztów postępowania przed Sądem Najwyższym orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i 398<sup>21</sup> k.p.c. oraz przepisów § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).